

Verscheidene resepten op paarden en beesten te genezen

<https://hdl.handle.net/1874/31707>

3.
Hundert Ziffer
Kleines Form.
mit Schmelz

Haarde Paas.

Verzeichnisse Resepten
von Paarden und besten te
genereis.

Resepten. von Paarden
des Kueijes genereis. 1866

Haarde Paas.
J G B F

gekauft Okt 2008

2
Een poeder heel deftig voor droes hoest
voor de rijver en om een goede adem te
maken. en voor veel der hande ziekten
1
Neemt.

6 St. lakym Laurij, 1 St. Anijsraad, 1 St. Comijn
1 St. ergelkomijn $\frac{1}{2}$ St. Hiropet $\frac{1}{2}$ St. Haatts.
Wortel, 1 St. Gemalezoethout, 1 St. gemale venes
griek $\frac{1}{2}$ St. Venkelraad, 1 on. s. kasneel.

Dit poeder te samen gestooten en door
een paren seef gedaan en uyt in een goede
blaas wel toe gebonden bewaard. de giste
hier van voor ieder Paard on d'j de haver is
van 1 tot 2 lepels en tot pulsen een goede
tenne lepel 2 go groot. Als een klein beender
ei. en voor den drank 1 2 lepel. en een kg.
Orid. hier gekookt tot dat het omtrent een
maas verhoort is.

Poeder voor den hoest neemt Cordus
Cena dictus Hiropet hoestkruid verbale yers
venegrech sap van zoet hout van elke
1 2 lood. Inneverbicij. Haats wortel wel
rekenende list van elke tien lood. Condenanon
gentiana arictofa Logia hol wortel van
elke zes lood.
Amli. Lununij. feneculi van elke drie lood.

Notemuskaat Connamoni van elk 1 lood
Sulphur geprepareerd 1/2 lb.
alles moet zeer snel gestooten worden,
ieder byzonder en door een haarsieff
gedaan zijnde doet het onder byal.
kanden en in een leere zak of in een
blaas gedaan wel toe gebonden. op
dat er geen lucht bykomt. dit wordt
langen tyd sonder vermindering van
kracht bewaart. de deugden sullen reek
van zelfs genoeg openbaeren.

2. De Gifte is
Een groot paard 4 lood. een middel
slags lood. een klein paard 2 lood,
dit poeder sal men des avonds in een pint
oud beer te weeten zetten en des morgens
drams gemaakt zijnde ingegeven worden.
als het twee uren gewast heeft en dan
daarna nog twee uren laten vasten als het
in heeft maar de vijf men veel paarden
heeft die moeyelijc in nemen kan men de
poeder mengelen onder de haver en het
beginnen weinigen allen skens tot een

hand vol of ylood. den haer niet ge³
nyakt des goeddey kan men ook tot spil-
len gebruiken als het voorgaande.

3 Drie poeders roo² zertens en voor een goede Arem
te maken.
Nemt gentiana Torbessen mirsche
li voor geraspt aristochia Protuda van
elks 1/2 ons. Saferaan 2 drachma. dit
onder mal kanderen gestooten tot poe-
der en gemengd met 2 H honig gekookt
tot dat de elve wel gescheumd is
tot een half syroop. en mengt dan
houd onder mal kanderen. tot een
Consarf. gebruikt als rees sof 2 leijels.
met 1/2 pint warm beer ingegeven.

4

Vier Doeder.

Nemt drop van soot hout Cordiis
beneticus Hipop benegriek van elks
6 ons.

Cordemon Gendiana Discolochia
linga Potenta van ieder drie ons.

Geneverberien Coula Compana wortel
fias van elks 5 ons.

Camijn Canesly Katen u skaat van
ieder een lood

5 Dit alles ord. sijn gestooten en gesift
en bewaart als vorse. de giste is ten
hoogste 2 onse met Bier

Wij Boeders. Neemt.

Cardemon. 1 lb. Sassafoedita 1/2 lb Boontjes
koolwortel 2 onse.

Handwortel gentiana van de de een lood.
Loel hout 1/2 onse.

Anijs 1/2 lb. Lavaasraad. 2 onse Corweeraad.
Vorse dit onder malkandere. gestooten en
dan gemengd de giste is een lepel vol
met Bier.

Van het onderscheid der ziek-
tens die de paarden veel subiect sijn.

Als pleuris srommen in de magen
Colick verwangen en Purver en alke. in deze
ziekte. veel mist bruisen sijn. zoo is het
noodig hier van de onkundigste onder-
richten om de ziekten tot na mogelyk
te kennen.

Van de Kijver

6 Zoo dere ziektes niet wel behandelt
wordt icse puchellens en dadelyk de ken-
tekenen sijn dat se meer gaan leggen.

als die de pleuris hebben, mag clystera
zoo niet, het gebeurt ook wel dat bij
dere ziekte ook eenig zulijk of buikpijn
is dan gaance, veel leggen en ordel op.
Stagge wat de ooren betref is, eerder
als de koud dan de mensche met groote
koude. de ooren de neus en het gan-
sche ligchaam is koud de oorzaak
van deze ziekte zijn verscheidene ver-
sulde maag, galachtig bloed, ook wel
van te hardte werken, of te rijden en
dan in koude te blijven staan tot gene-
sing worden verscheidene middelen ge-
bruikt maar myn toevlugt is al-
tyd tot de vorgepoeder somtyds
met bier gekookt en daarbij dan
een ons Teriakel gedaan. Somtyds
in plaats van Teriakel wel 1/2 lood
soeli met 2 lood gotemuskaat ge-
kookt. Somtyds pillen gemaakt met
bater als een hoenderei en vederepil
bomeestte, teriak 200 groot als een lid
van een duim en dan twee pillen de eerste
rijre ingegeven en om de 4 uren en al te
meest om de 5 uren weer een pil nagelegesheid

Pleuris

7

Die ^{de} rechte hebben zullen zoo bed
met gaan leggen als die de vry
ver hebben. De pleuring is een ont.
steeking van het ribbeves met
grooten pijn vervoer aak een heet ~~schroep~~
en galachtig bloed en is zeer gevaar.
lyk der halven moet men er dat
geval veel bloed aftappen tot 2 à 3.
rijen te weten aan den hals te weten
den eenen dag aan den eenen zijde en
dan als men goed oordeeld den andere
dag aan de andere zijde, de kernen
Thenen zijn als dat be veel steenen
klagen en een drooge mond hebben.

Generingen neemt

8

2 tyngelepels van het geldeloos
2 of 4 pceders gekookt met $\frac{1}{2}$ pint
vers bier, warming egein.

Anders

9

Loof. drop. van suethout. Bergweefje.
Teriack voor 3 Stuivers Saferaan met
1 Stuiver Olie van rozen met een punt
vers bier ingegeven

Of anders dat mede goed is
Een half pintje goede Wijn of bier en
daar ingedaan. Van drie goede balsum
de groote van een oekernoot met een
weinig eselboom sijn geschrafft.

10

Voor den Droes

Dit is een siekte die de paarden veel
schiecht sijn gesijck de herhouden tjeu
de menscheft sijn het op veel der
hande wijre de een die is op de
longe die veel roept de een swa arden
en lang durer als de andere.

11

Genering.

Men moet hier geen dranken door
de neus ingegeven. daar veel schoone
paarden mee bedorven worden maar
men maect de koude sijnen doen
rypen

rijpen door verwarmde middelen. als
Oranneer die van zelf wel afschieten
en om deze rechte te kennen zoo wordt
mer die wel haast gewaar aan haar
drinken want zij kunnen het koude
water niet wel aan haar keel lijdend
en daarom in der stoelg het Hoofd
na boven heffen mijn gewoonte vliegt
is alweer het $\frac{1}{2}$ poeder daar van
pillen gemaakt van beter als een
li en dan in de pillen een pit ge-
maakt en daar een stuk tereakel in
gestoken als een lid van een duim
en 's morgens en 's avonds een pil
gegeven een uur voor en na het eten
en drinken dit verwarmt en
stoof de koude fluimen anders
in haver gemengd gelyk hier voorn
geseegd is of in gekookte graat warm
gevoerd nog beter of anders mede goed
3 lood van dit poeder 's avonds in de
Dreek geset in een pint koud bier en
's morgens warm ingegeven lettende

dat het een uur voor en na dat het ⁶
ingegeven is niet eet of drinkt. daar
schoot en alle gevallen iemandes.
pres. by blijven ten ogerien worden
Loz het paard te veel hoest. veroorzaakt
door de slijmen de welke door de lugt
pijp uit de longe voortkomen zoo is
het nodig met goede middelen de
slijmen te doorsnijden en verduuren
ik neem dan attyd tweemaal
daags een lepel wat lauwe soete
melk en late daarin druipen Bal-
si Sulpher de groote vanden Schel-
ling ingegeven en dan wat melk
lauw om doot te spoelen het gebeurt
dikwijls dat door dese kwal. dikwijls
groote geswellen geboren werden en
groote wonde van komen. en wel
meest onder de keel of op een andere
plaats daar de natuur sich zoekt
te onthasten, dan neem ik terpentum.
olie met een weinig Hypericum olie
daar onder dat verdriest of doot ras

zweeren, moet niet heel net maar wel
ingeweven en niet een heet yser en
gedroogd worden, zoo de geswellen
groot en hard zijn dan neem ik
spekoliezen Heporkoums die dese
geswellen worden ook wel gestoof
afgewaessen met Cismalvade wortel
gekookt met oud bier eerst was en
stukken geknust als die byna sagt
is dan doet men nog van de zelfde
bladeren dat alles sagt is heel mede
tweemaal daags gewassen zoo heet
als verdrager kan zoo het een wonde
word dan kunte het genezen. gelyk
als ik het altyd doem met water van
Tetrool crypij gebad of in gesspuit of
andere goede salve of wnt Ers. ~~...~~

12

Wormen in de maag.

Zoo een paard bytinge van wormen
in de maag heeft gelyk het veethys
gebeent zoo hebben de paarden een on-
verdragelyke pynen zoo dat vatte tiere

7

Inrentelen en zoete van angst en blyvaar-
heid hetwelke vers veel voor Colyk buick-
pijn of de rijver gehouden wordt doch
de onderwindig heert ons anders.

De genering die ik gebruik is vloov
Lusk gekookt in een pint soete melk
En door geschiffen lauwgegeven
doet de pijn stillen.

De pijn wordt medegesteld in den mond
in het hoofd om hoog op het bloed door
de seel te laten sloopen, als de pijn
over is dan gebeurt het nog wel dat de
paarden staan treusen en niet ges-
ond sijn, dan is deren drank beer goed.

Neem 2 ons saem honde of G. d. ste.
Ineel een onse wortels van Rome. Crutz
rales. Cariopiles genaamd een lood
Prababer die te Samers gestoten met
een kan goed beer gekookt tot dat het
enderde part verkooft is en lauw
water ingegeven dit doet de paarden
veel white en lelyke mes met veel
voormen kuyt worden.

13 Verzangenheid der Paard.

Dit komt van verscheide oorzaken, als het te heet gereden is en dronk koud water of het in de koude of. Dronk blijft staan of als het zijn selve. Overeten heeft aan tauw Garst of andere graane waar door het Lijchaam zoch zoo ontsteld is en Soodanige anterasie opkomt te volgen dat het bloed als komt te groeten en jaagt dan als de hitte en den brand door alle de leden der halve zoo moet men weten dat de siekte bijtijds moet voorgekomen moet worden. —

Als het mij voor komt gebruik ik sonre van de eerste poeder met een onse gaffotita dit gekookt met een pot half bier tot dat een derde verkookt is en dan warm ingegeven somtijds een hand vol menschen drek met een kan half bier ver. soden als vore somtijds van dat eerste poeder twee pillen gemaakt en in elk

3
Vengete teriapel. als een lid van en duim
gedaan en dan vervolgens alle dagen
twee pillen of eindelijc in de pillen
ein Hood asfa. foetita. hier van kerst twee
en dan 's Morgens en 's Avonds een is
heel goed Zoo de paarden. nog stuyf
blijven aan. Set een of andere beer.
Zoo stooft ik het met hyerdermess.
Duwenneest houtorsent Samen gekookt
in een kefel water en daer van. 2. 3.
à 4 maals daags. mede gewaessen zoo
heet als het verdragen kan en braaf
geboaten. vol ingevreeven is heel goed.

14 Colijk of Buickpijn

Deze ziekte als men daer wel ops let
zal men die kunnen gennes door
dierdij veel gaan leggen en daer
weder op te van en geen of weernig
winden loesfen. en de kwijls om zien
na den buick daer se de pijn hebben
Remedie die ik gebruik van de eerste
poeder. 2 tenne kefel vol met soelij
en notemus caat. van elke een half
lood dit gekookt in een karkoud beer

op $\frac{1}{3}$ versoden en laauw ingegeven en
ook nog wel somtyds in mond
laten blaren of twee of drie pil-
len gemaakt is mede goed.

So het van belang is neemt dan
een Oestee van een teste vol schoon
water daar in een hand vol zout
en zwarte seep met wat raap die
dit warm van achteren in gespuut
Als te van geen groot belang is neem
ik meest pillen van het poeder
met vernietse teriack als een lid
van een duims in ieder pil en 200
drie ingegeven en dan nog ruuren
der na nog een en 200 het de
genezing is tot die selde miste
op het eerste ingegeven.

15

Der stille ziekte der Daerden
Dese bestaat daarin dat de paarden
niet eten en over sulkes seer dansen
slap worden en schynen te met de
anderen en dien op se bynagerond waren als

9
men haar te eten geeft. Zy vatten het
wel in den mond. Maar laten het dadelijk
in het vallen en druppen dan weer achter
af. dese kunne het wel 12 of 14 dagen
tegen houden. eer zy sterven. het welk
ontstaat uit een ontsteeking in den
lever veel weten hier weinig raad toe
daar het ligtelijk te helpen is 200
men by tyds daarbij is anders. kon het
bruur in de ingewand in en sterven dan
leker van.

De genezing doen ik op de volgende
manier. Meekt voor den borst een
dragt in den tweedendag die wat
geloekt en omgedraaid en geveert van
dat eerste weder twee pillen met
wat triekel en voort alle dagen
eer of anders in dranken gekookt.

16 Accidenten der Oogen
Dere syn verscheidene in ongemerke
het egne komt van stooten af van
geslagen te worden af van zinkingen. of
grooten fluren die daarop en in vallen;

Zoodat de Scharpe hormuren en heet en
Scharp bloed den Appel van de oogenvoerdragt
Sommigen zijn maar ogent Sommige
steekt blind andere bloed droog
andere den appel geknecht
en Sommige vlekken op de ogen.
Zoo moet daar dan wel op gelet
worden of het geknecht is of dat het
fluis of zinking zoo wanneer het
gemant of gequets is zoo moeten
daar geen scherpen of sterke mid-
delen toe gebruikt worden dat zoude
de ogen niet kunnen lijden. maar
het zoude daar mede verergeren.
maar die door toevloed van hormuren
of zinkingen kunnen te ontlaan
die kunnen meerder en sterker mid-
delen verdragen dere honne ook
meerder door dranken dragten
lasten geholpen worden.

17

Nog voor de Oogen

Romse vitriool. Hijs lijto gurukum
 Colus armene van elks twee lood dit
 alles tot poeder gestooten doet dan
 samen in een verglaasde pot met
 3 pijten water laat het koken. op
 klein vuur zonder slamm tot het water
 alverteere is het vuur moet wel een
 gaal om de pot leggen. laat het
 dan zoo op het vuur staan tot dat
 het hart wordt dese steen kan lang
 bewaard. Wy den neemt dan daar van
 een lood legt die in sponse water
 daar af alle dagen tweemaal 3
 daags. wat van in het oog.

18

Nog voor de Oogen.

kleint blaasre. vitriool. en lampher.
 legt het in Rosewater en dat 2 maal
 daags in de oogen gedaan. en
 tusschen bij den eens met koud
 water gewaschen.

Gekwete Oogen.

Kleins oude boter gesmotten en
 op water gezeten en onder gemengd
 met Zwavelolie tot een half en daar
 draat somtyds wat van in de vogen ge-
^{daan} ~~draaft~~ ^{aan} ~~aan~~ het uitwendig heel
 gezwollen is en veel materie
 daar uit kwam neemt wit van Eijer-
 ren. Honig en rosewater onder
 malen der geklopt en met natte
 doeken daar op gelegd
 Zoo der appel gekwete is louter door
 den brandt opsenkingen een vlies
 af schel. op zonde kromen. Zoo neemt
 dan heel fijn met een mes geschrapt
 en tweemaal is daags daar van in de
 vogen gebaren. of anders armonica
 fyn geschrapt en met honig ge-
 mengd. het Sap van Cledonis tot een
 salpen in de vogen gedaan.

Neemt sloodj honig met $\frac{1}{2}$ lood.
 Sap van Caledonist met een $\frac{1}{2}$ lood
 Rozemater is oov veel der bande. Sci.
 denten der oogen goed het geneest en
 Leidert der appel van de oogen maar
 men moet de oogen wel waschen met
 Koude water en het paard laten bloeden
 uit den hals om de humeuren en den
 Lingen te deventeren. maar oogen is
 een gebrek dat niet altyd even komst
 want de paarden sien den eenen tyd
 beter als de andere, maar dat dat
 Licht naar de maan soude regeleren
 dat is iets dat de onderbinding te
 gen sprekt en daarom zyllen wij
 Slechts spo dit gemaal voorkomt volgende
 middel bij sotine van oogwater laten
 besigen heemt drijs wiffijn gesne.
 den 3 a 4 handvol en legt het
 onder twee verglaasde shotels. Sondere eenige
 voegt daarbij te doen. en het dezelve
 op een vuertets ep laten derelve allent
 kens warm worden. neemt dan van

tyd. tot tyd de schotel af te ver.
Sameld. Deselve door middel van
een pette of iets anders in een flesje
om het tot gebruik te bewaren maar
doet er a. Voorrens eer gij het gebruiken
sult een weinig met Copervoed of an-
ders witte Camij in de afreeren
bat hier i avonds de oogen van
de paarden af te wassen.

Oog Water.

21

Nemt. Celadon dat is stinkende
gwin 4 à 5 handesvol. Stortse. In
in een mortier sub van 6 gekookte
hoendereijeren bij ½ pint wijn de
helte vore vrater Suiker kandij en
Roomse vitriool van elke 3 looden
een mortier met onder een gemengd.
en besprenge met fyn zout en retse
in een kelder der tyd van 6 uren.
giet dese Comprietsien in een groven
doek een schone koud van linnen
gemaakt set hier iets anders om
het water dat hier uitdruft te

12
Ontvangs, dat gij in een flesch tot
gebruik kunt bewaren. gebruikt hier
van 's avonds en 's morgens in de vogen
gestreken daarsyn weinig gebreken
op generen daar mede. Soe nu dere
remedien te veel moete moete we-
sen, gebruikt de volgende.
Nem mit een stukke petriool sijnij
legt het in watten van weeg breenken
Chelidonic roose, of dier gelijke het
welk seer uitstekend is. voor de pijn
der vogen die dit op sijn tyd gebruikt
zal goeden baat vinden, anders
mede goed. voor schelle op de vogen
Lout Sebrand. met wat wittigern
in de vogen. geblaren anders ge-
brand Lout en Glassmout sijn goed
Het besten dat gien guden doctoor
attoet voor alles heeft. hounspijpen
als nergens naar liasteren willen
voor schelle op de vogen nam hij
Lout van lood met wittigool. a l l d
met drab Camper. tot sijn poeder ge-
maakt. En in de vogen geblaren.
andere neme glas. Lout en aluin is ook goed.

Als een paard. en de vogen gesla.
"gen is dat het rood in de vogen ont.
"steken is, dat men nemen depre.
"manie Klein gestooten onts. Ort van
Eijeren en op de vogen binden.

Een. Kan Water daar ongedaan 12 lood.
vitriool Lepriejns gestooten N° 3 dit
water geneest ook alle wonde, daar
mede gesprengd. of gewassen.

Voer een paard. iets aan de vogen
krijgt dat zich tot swelle ademt, een
pint karnemelk. en drat. huid ook
een weinig geschuivt, dit alles
samen. gesoden en daag mede ge.
wasfen is goed voor alle ontstekende vogen.

22

Voer Schelle en Lullekens

Neemt sap van Chelidonia met Honig
gemengd en in een koper potjes
gesodet. maakt klaar. gesigt en neemt
de schelle. weg en Lullekens dikwyls.
in de vogen gedaan. agremonie is goed.
voor rode sloopen de vogen, dikwyls
daar mede. gewassen. Voer daar een

23
Vlies op het jaard ovg appel Soude
groeyer neemt dan Waf. van Lepel
bladeren en van Coldana van elke
drie lood Pleum vtrwool 16 van een lood
Laat het 48 uren staan en dan
daar een doek gedaen. en driemaal
daags in de Sogers gedaen
Voor accidenten voor allerlei
geruwellen gest^m of Ges^m

Neemt oud bier en heeft van gerst
mengelt een onder op het vuer tot
dat bier en voert daar onder wat ge
stooten Comijn en bolij verbind het
Zoo heet als verdragen kan tweemaal
daags maer smeyt eerst vet met
poppeljoens Selve.

24
Voor geruwellen daar groten
brand of vureghew^e is

Neemt wat beerjen Karwen bloem
met Orien en bolij te Samen gemeng
en op wark gesmeerd en daar op geteg
eene daags en houd het vrechtig met
Water en aluin half en half daer
warm op gedaen.
Voor een geruwellen hals te stoor

Nemmt. mayba of te bismalva
haertes bladeren of witte heemst
bijvoet alsom vrouw. Markvriete.
dent samen. met honigen dit 200 warm
opgelegd als het verdragen kan
is heel goed. of medel gestoof of
gemassen. 2. 3 a 4 maal daags 200
Grasm. als men het leyden kan.

25

Noe rooe. gezwellen die door
stogten of slaan. gekomen sijn.

Nemmt. spintjen rooe van Roo den.
Dijz doet derselue koken op een beer
langzaam vuur onder het gedurig
omroeren tot het selue begint dikte
worden doet er dan bij Honig en
sijn tarwenmeel van elkes 2 \mathcal{L}
zwarte seep 1 \mathcal{L} laat dit dan 200
gedurig puerender 200 lang koken.
tot dat het een bequame dikte
heeft en dan gebruikt.

26

Noe een ystremende. stoofsel dat heel goed
is voor menschen. en beesten

Nemt een goeder van dyol kaart
en bladpen of de droffel en brenst.
Droffel en kruisde. en laatge in vier
kooken. tot dat se mussen gaet en
dan zoo veel van der doe bladere
en laat het zoo lang kooken tot het
dreck is stoot dan samen in een
veisfel. onder het bijdoen wat verken.
reusel. de Campoëitie dan dikmaken
met meel van lijnsaad kooken dat
dan tucom aal. daags te vertinden
zoo siet als het bijden kan maar
de plaats en serst. bestreken. met honig
het welck seer goed is.

24. Doo is ook goed voor Beesten en paarden

Nemt roestronde en koken. der dlog
in water daarbij doepe meel
van lijnsaad kooken het tot een dikke
paps. en dat heet omgeslagen. en
de krijls ververst. zoo het koud is het
melck ook seer goed is. voorgerwolke beesten.
Anders met roet van 6 eijeren en deresve
met een groot stuk bijling in een steenen
spottel zoo lang als het in schymmer. pand
dan 2 honig en vermengt er die anders en
legt er die op.

28

Om een gewel. dat zoveren wille doen rijpen

Neemt Camijs en meel van lijnsaad.
 kuchen van elck 200 veel, gehoeg is
 dat met melk koken daar dan bij
 doende 200 veel gedroogde en fijn ges-
 stooten hoendestronk als mede
 genoeg is tot een pap. dat doet de zwer-
 ren rijpen en de pijn minderen.

Indeis neemt gekruiste wortel van
 bis malen dat is kensse bloed van
 die bladeren twee handvol van de
 bladeren fijn gemalen. ^{saadten} kook de in een
 genoeg samegantsheid water en doet
 er bij verse boter en olie van slijvet van
 elck 2. lb. 200 veel gemales vonegreek
 als 1 genoeg is.

29

Geswollen op de schouder. Rug.

Neemt wit van een Eij en Tarwen
 blom en bolis samen gemengd en
 opgelegd of dikrijls gesmeerd dat
 brachtig blijft.

30

Voor gemolle beenen of andere leden.

Nemt honig zom en reise bofen
en vragemee die pagnen gesoden
en ops het gesmet. gelegd tot het gequest
Zals het uit breken is het niet gequest
zal daarmede somme zeer goed. Hezijn.

31

Voor gevellen verstupte oedemen knieën

Nemt sauwensmeden met gepoel
en gerijft met water gemefgd tot een
dikken pap. soo seent op gesoden
al roerendi dat niet aanbans dan
leenschent. goede olie daarbij om
leggen dat tweemaal verband. soo
heet als het verdragen kan.

32

Voor grote pynelende gevellen om die

te verkoelen en verzachten

Nemt een deel myltergras kook op
die is oud hier so gong dat se gebaste
is dan dat nat afgepopen en dan
een hand vol kamel bloemen een
hagd vol als een een hand vol hamel
blaren. Samen in een veerel gestooten

tot dat de wortel en afles Schein
En dan in vers beer gedaan en op
gesoden onder hft bij doen van witte
Remelen tot een dun nepas hier nog
by gedaan een weinig Schapenoet
Samer gesoden tot het dik
Droop hier van tweemaal daags
verbonden zoo vrywillig het by
den kan dit sal alle hitte uithrek
ken het is goed voor menschen
en beesten en draavan het ook wesen
mag.

33

Om wonden te genezen.
Loodra. derer vullen grond. Lijven
reemt dan zout en seep om den
brand uit te trekken en laten het
12 à 24 uren daar op leggen. En
dan daarna goede Salft gebruiken
sal men ligtelyk tot genezing komen
zoo dat het beer goed is.

34

Voor wonden aan menschen en Beesten
Nleemt Sap van Solodone en mitte
promotie ander een geneest Beer ras.

Om venussroten te stoppen

Neemt de Rooylyfkruid met tarpien.
tys ofie en dat heet gemaakt en onder
smalkanderen geroerd en een wroef daar
van in de orynde gestoken is probaat goed.

35 Om wroef te maken om een rond rastle gemen

Neemt blaasvot otrigol klein ges
stangt omfrent 1/2 lood in een klein
water en laat het daaren smetten
en met dat water gervassen en gespuut
dikwijls geprobeest en goed gevonden.

36 Nog voor verscheidene riestens ongemak

ken voor paarden en beesten
Wanneer een koe een valling kuygt op
de longe en over sulke seer ziekte is
en stpent en daar vgn spacet sterven
maakt men hieronder den tong in de
lange ader laten en sy sal wainen
onghar een dreinig bloed da ar entkomt
beter en gemen.

37 Anders
Neegbre. claren alles gepookt in smid
water tot wannacs water en vrdge
geven is goed.

38 Voor oculen en kalveren.

1 a 2 lepels gebrande aluun gestooten
met regorater.

39 Nog voor den afgang van Daarden.

Over diverse honden eyeren met $\frac{1}{2}$
punt rode wijn arjen een gestooten
notemusca alt onder mißkanderen
geklopt en koud ingegeven.

40 Anders

Een punt goede wijn twee ons boomolie
Een lepel tarpentyn een lepel poeder
tarpent een onse mede daat Samen
ingegeven en als men drinken geeft
geven men warme dranken met tarwer
meel daer in zoo dikwijls als zij
maar drinken wil is goed.

41 Voor bresten die haar verrek verdraad
verstuikt of zeer gedaan hebben

Neem poppegoon ~~olie~~ diatecambolie
van lijnsaad. Samen gesmolten hier
mede gesmeert is heel goed.

42 Of. Neemt

14

Popeljoen diatheaolig lauwygherels
kuse onre een maate brandeyn
• wat gekookt te Samen en dan als
voorri gesmeert.

43 Voor paarden die haar water

~~Niet kunnen maken~~
neemt een lood ~~zweventvyn~~ een lood
van middelste bas van pierge
Schrappen gekookt met een karl
Klein bier is goed

Of neemt een lepel pykolie een
lepel sevenboom met een pint goed
bier ingegeven

Of neemt een ringerhoed vol kreeft
Oogen yngestooten met 45 drop.
"Hels Phechusini wyn of anijs
rog best dit samen ingegeven

Of een pint rode wijn met $\frac{1}{2}$ lood
kriete oogen $\frac{1}{2}$ lepel volgestooten
lakelaar in twee kruyanagelen
samen gestooten en lauwingegeven

~~Of~~ Of dit gebruike onder voor on-
syllbaar.

Neemt een kleine lepel tarpenlein
met een maate Genever probatien

44 Door een paard dat zijn vater niet by zich kan
houden maar altijd aan zijt daarde vooroproude moeten

Maakt en stookt dan een oven
heel heet en rookt dan heel oude
steenen. de oudste die gy vinden
kunt en laat die in den oven warm
worden en goot yse dan in een pot
met water en laat het Paard daar
van drinken het bescert terstond.

45 Als Paarden of koeijen gerovellen

ligt by de oogen krijgen.

Is goed en den halste laten om de
humeuren te verlijden en met honig
de oogen en den mond gestreken.

46 Voor de mok voden der Paarden.

Nemt liter geruim een onse met twee
onze spaans groen en onse witrijool.
Cypris een onse gebran de skun alles
klein gestooten en dan met een lb. honig
laten kooken maar het moet contynueer
geroerd worden zoo lang het kookt tot

dat het koud is en in dien betref 18
nog niet genoeg. Wilde drooge dood wort
men dat onder een half dood rotte
kruid of zoo veel men denkt genoeg te wesen

Voor klooven in de vrdokken.

47

Gestroken met balsum Sulpher.

Om verscheidene salven te maken
of om een dragt zalf te maken

48

Neemt. Hier met tarweblom met
Dit van een ei dit samen gemengd goed

Een goede heel zalf

49

Neemt larpentijn met reusel met
Spiegelroet en Olie van lymread.
gesmolten is goed.

Om versche wonden te generen

50

Neemt goner wortel klein gekapt
en in bier gesoden. en daar door ge.
daan en met het water gewassen ge.
neeg heel ras.
Anders neemt honig boqueder klein geklopt
en daar een zalf van gemaakt al waer de
gekneest of af.

51 Voor veltige beemen en gronden.

Neemt schuymende honig $3\frac{1}{2}$ lood,
alvespieren van elk een lood. Elyxer
twee lood brandewijn lauw om te verbinden

52

Voor verouderde wonden die niet willen genezen.

Neemt een lood kasselicum $\frac{1}{4}$ lood pre-
cipitaat en wel door malpan deren ge-
broeyen door tweecken afgemaakt neemt
alle verouderde en verrotte wonden
zuver de wonden en het geneest

53

Voor Gaarden die vernageld zijn

Dient de wond wel geopend. en
dan zout fyn geveerd en laten
het redden met wat Olie en daar af
zetten en dan wat verneestarpentijn
daar onder mengen en dan warm
daar ingedaan en laten vrij alle
dagen werken dat is goed.

54

Een heel zal

Tarpentijn was spiegelglas honig schas-
penwel onder een gesmolten dat is goed.

55

Voor een wond die niet dragen wilt?

Tarpenlijm moet arijn dit der stop het
vruer staande en wel doorvert synde
om te zuiveren eerst den tarpenlijm tot
tweemaal tot dat hij wat siet.

56

Een wond water

Een bladereis met pisse gekookt
is zeer goed.

57

Om Lenuw: waker te stoppen.

Olie hypericum een lood koperrood
of van Sulpher die best te krijgen
is 1/2 lood. en een weinig gestroope
Champer dit stoppt heel wel.

58

Anders

Dat den wonden atty d'gebruikt tar-
penlijm en hypericum olie kokend.
in de wonden gegoten en als
gaat wat zlein en diep is. Zoo
moet men het vol tarpenlijm steken
het touk van tarpenlijm doet kooken
en dient eerst herk aalt.

59

Een wond water

Speyjen pisse roet uit de schouwen wat
kruis wortel Samen gesaden is goed.

60

Voor zuigtheid in de mond.

Nagtshade gestooten en met Salvis gemengd. en de mond en tonge daar mede gewassen is zeer goed.

61

Goede zalf voor wonden.

Tarpen tijn egn. & boomolie $\frac{1}{2}$ Spaans. groen. een lood dit een weinig laten koken en al roerende laten koud worden.

62

Nog een goede zalf.

Tarpen tijn 1 lb. Spiegelharst en Bras van elks een tonke Comolie een middel. $\frac{1}{2}$ Spaans groen, een ons. Samen wel langzaam gekookt. is zeer goed.

63

Zalve om vrede en pijn kende wonden te

^{genesen}
Nemt Sap van Saledonie $\frac{1}{2}$ pouson
mark. van elks $\frac{1}{2}$ pint honig en tarpen
tijn ook zoo veel laten sie den tot een
balve en daar in een weinig tarpen.
blom al roedende ingeroerd. is goed.

64

Voor een paard dat in den bilkreupelis ²⁰
neemt

- 1 Onse lauuries olie
- 1 onse tarpentijn olie
- 1 onse olie van spek
- 1 onse deatteen
- 1 pant levertraan

Das onder smalk ander gemengd
 en dan om den anderen dag warm
 gemaakt en gesmeert en gewreven
 met een wolle lap. en den dag als
 men niet smeert met een warme
 wolle lap gewreven.

65

Voor het verstuiken.

Neemt twee versche eieren met
 wt doorjen schel gebroken onder
 malk anderen een hand vol rout
 een hand vol groene seep dat met
 een doek tuffemaal daags daer op
 gelegd en 's anderen daags een ei
 ald' vore met seep en rout en dan
 voort met brandewijn warm gewreven
 men doet het ook met traan.

66 Noog een ander Saarvoor

Men neemt traan van mannetjes
Haj daar uit gedropen en daar
mede gesmeerd.

67 Voor verkoudenheid

Men neemt wongriek onder den
haver toecomagdaags zoo veel
als men tusschen twee vingers hou-
den kan 3 dagen lang.

68 Voor een open wonde.

Neemt wat lijnsaad. olie half zoo
veel brandewijn zoo veel regen-
water als brandewijn.

69 Om voeten of hoeven te smeeren.

Neemt wat traan swartfel en
wat wakenreusel onder smach-
kander gesmotten

70

Voor geschellen van Paarden welke
malkanderen geslagen hebben.

Neemt een onse dialtea Een onse
poppeljaens Zelve Een onse Sijnraad
alle daar brag mede gesmeert is
twee maal daags.

71

Resept voor den hoest van Paarden.

Van	Vnegriek	}	Een kryunoot
Elke	Comijs		Gemate soet hout
Wree	Gember.		Bryena van elke
	Kruunagel		stwee Lood.

dit alles sijn geslooten en dan in
drie parten verdeelt en ieder part in
sijn kan vers bier gekookt dat 3 wer.
kookt en dan het paard laauw m.
gegeven en doet er een lepetje
suiker bij dat maect alle dag
doen is mogens rug te ver dan twee
uren laten vasten.

72

Voor den droes.

Vnegriek	f	0.60
Babelgarsbours	"	30
Gember.	"	30

Sacina f. o. 20

Asse foetita " 20

Drie à vier avonden ingegeven zoo
veel als men tusſchen drie vingers
houden kan nemen, na zij gedron-
ken hebben en dan een weinig ha-
ver gegeven en daar op niet meer
laten drinken ook wanneer men
rydt en 's avonds als men op vreemde
Stallen komt derelve eerst ingegeven.

73 Voor ^{aan} streikens der Poolen en
breeken in de borst

Neemt wat fijn gestopten buskruid
wat lamp olie wat olie van Ryp een
à torenaal daags daar mede ge-
streken doet droogen.

74 Voor het stangelloen

Als er knobbels onder de keel kop
men als zij rijp zijn door gesneden
neemt voor twee stuyvers fenitiaan
Schetarpentijns en een derde groene

Leep onder malcanderen gemengd in
dat met wark daar torgestookten.

75 Voor het schrijven als de schuim uit
den paard zijn mond. komt

Twee lb. Honig 1/2 lb. Sulpher onder
malcanderen gemengd. en daar mede
in dert moed gewassen. 4 à 5 maal
daags met een stok en een bulder
aangewassen.

76 Voor kreupelheid in den borst of ergens
anders

Een lood. popeliogen Zalsce.
Een lood. deattea

Onder malcander gemengd. twee
maal daags gestreken wat het
den eene dag en vervolgens alle
dagen eens of op de 3/4 dag tweemaal.

77 Voor gebroken op den rug of borst.
Een lood. rooden galis met wat brande
"rijp tot een Zaltje gemaakt eens
daags gestreken of geweeven.

78 Voor buikpijn der Paarden.

Voor eerst de ryverstraan wel srijve
en dat wat hout fijn geslamm in
de neus geblazen en in de oogen ook
dat hout dueren in de 3 raket.
boven in de mond. Platen bloedens
zoo het daar niet mede over
gaat dan moet men hem ingege-
ven een dijerschaal vol gemalen
venegrick en twee dubbele maas-
tjes brandewijn en zoveel boomolie.

79 Voor een paard dat van een ander
paard geslagen is

Nemt astragal den spateck
en louurier die wel onder een
gemengd en daar mede gesmeerd.

80 Voor de mok aan de voeten

Eerst de haren wel afgesneden en
gesmeerd met gipsicum over den
anderden dag

81 Voor gedrukte paarden onder zadel

Nemmt francye brandewijn met.
Kamfer onder een voort twee stuivers
Kamfer en daar mede gestreken
of neemt Lampolie sout en regen.
Grater onder mal kanderen geklopt tot
len zelf en daarmede gesmeerd. Zoo
dikwijls als milken blijven.

82 Voor raspens of vrasen aan de beenen

Nemmt gebrande boter en pulver.
en spajansck groen onder mal kanden
gesmotten en warm gesmeerd.

83 Voor vlekken op de Oogen.

Nemmt sout van salmanack en
dat met Schoone pijs in de vogen
geblasen en onder boter in het
kuiltje boven de oogen gesmeerd

84 Als in de oogen geschied
Nemmt Rosenhoning alle dagen in de
oogen gestreken met een hoenderveer het
gencest ovel.

85 Als een paard te sterk progeert.
Laat het paard eten drooge tarwe
of zemelen, het zal beteren

86 Om het paard te doen Progeren
Neemt een onse. Mo een onse. Jolappes
een onse. Bronnen een onse. Lemustbla.
" deren alle in een poeder en dat met
een halve kan biez ingeeven is
Sanderdaags. Sal. het progeren
maar is het een groot en sterk
paard. Zoo moet het wel vrijblijven
van de voorgeschreven middelen
na dat het paard is.

87 Voor een paard dat den droes heeft.
Dat kan men bemerken als het
paard het drinken begint te laten
Zij zoude gaarne drinken maar kan
niet slikken of het houdt water
niet verdragen nochtans is het
noodzakelijk dat men de wat drinken
" ken dat men wat drank is

24

Het leef niet te krijgen zoo moet
men hem geven Lauwer en eleph
de koudte gebroken van het wa-
ter zoo sy niet willen blijven
drunken. Dan moet men Iderelef
met een hoorn ingeven een halven
emmer op een keer. en dat twee
maal daags. Voorts een Conserf.
laten lekken op een Stok met
dycke gewonden gemalen soet.
hout gemalen Venegriek en
Stom van Zwavel. ieder even
veel onder honig gemengd. en
dat is a 5 dagen een half pond
en een draagt of lap in de buist gesteken.

88 Aks eenpaare van een ander geslagen is.
Neemt Lauweryer Olie en aspa en
poppeljen onder malte ander ge-
mengd. en daar mede gesmeerd.
Wanneer daar van een groot gesul.
komt moet men alle dagen 10 a 12
vlamslagen daarin slaan dat is goed.

89 Als een paard de kool verstuikt heeft
Moet men op selve kool trappen
met de voet 3 à 4 en dan gesmeerd
met Olie peterij speck Olie en Olie van
tarentijn en braaf ingescreven dat
is probatum.

90 Voor wormen in de maag der paarden
Nemt ten lood agricus en een lood
Sennal gladeren een lood. alve en
zoo veel zevenboom alles fijn gestoten
en een half vier en deel honig
en 1/2 lb boter en de poeder met zuis
vere panden. daar onder gekneed.
en daarvan pillen gemaakt als
hoender eieren en in het paard
zyn keel gesteecken de tong moet
men wat uit den hals trekken en
na ieder pil loostaten en zoo inge
ven tot de laatste toe en dan door
spaelen met vers biechot doet alle
wormen sterven en losfen.

91 Voer den hoest der Paarden

Neemt vijf Eijeren en leid die in wijn aryn te breeken in een aar, den pot en met toe gestopt en set het 24 uren te breeken by warmen paarde mest en de selve 5 Eijeren ingegeven tot 1/2 a 5 maat toe om den anderen dag en leghen den ommer daar het paard uitdrinkt drop van roet hout ter groote van een hoender ei, en laat het paard daar van drinken 12 dagen dat is goed.

92 Als een paard op de krogen van de voet getreden is of gesproken

Ghier van komen somtyds grooten zware asedenten do is van moeder die te verbind en met zachte salve als met basilicum gepleister gemaakt op zerkjen daaronne gebonden en van ander rectorium en de voet geslagen om den brand uit te trekken en of het gat al te gaauw toehedd. dan moet men maar wat mecurium sublimat in doen

meest veel omgafte de wonden zonde
Lunnen bij komen want ik heb
veel gezien dat men hun moest
den kool uit nemen dan moete
men nemen Copervoof gekookt
En daar over en daar over in
nat gemaakt wat warm zijnde en
daarop gebonden het droog dante beten.

93

Voor een dampig Paard.

Dree groote handevol longekruud
gekookt met een kan klein Bier wat
gekookt zijnde doet daarin 1/2 H.
poeder van Soethout en 1/4 dagen Contin
nusselen van ten alle dagen in te
geren is zeer goed of als het in April
is of in het begin van Mei als het kruid
van Campers begint gele bloemen te
krijgen looft daer een bondel roogroos
als dat het met met 1/2 emmer water
overgaten kan worden en faat een emmer
beploosen en koud geworden zijnde laat
het droog zijn dan her dan moet men het

26

ken met een boom ingeven alle dagen
een halve emmer of ook meer. 10 of
12 dagen Contumacia meren.

94 Resept voor een Paard dat zijn
water niet kan houden.

Mendal nemen $\frac{1}{2}$ onse kreeftes vogels
met $\frac{1}{2}$ onse verneest etrickeel $\frac{1}{2}$ pint
anys ingegeven en dan $\frac{1}{2}$ uur met
het paard gereden en dan op stal
gezet en warm toegedekt

95 Resept voor den Droest

Worce. S. Horrig
 $\frac{1}{2}$ bren deef ongeprupeerde Sulph.
 $\frac{1}{4}$ Gemalen Suet hout
 $\frac{1}{4}$ Gemalen Venegriek
Dat te zamen ondermal anders ge.
mengd en daar van latep lekken op de
Ston met een doek bewonden.

96 Remedie voor een paard dat
wormen heeft S D N.
Een appel Colagum latep treken en
bij het vuur stillestes laten trekken

met een pint bier het paard. ingeven
I morgens nugeter een Lyn weder heeft
cerste het nat en daarna den appel
mede laten zuvelgen en sulke 30 4.
dagen gecontineueerd. Lynde tot het
jaar. begint te proegeren moet men
nemen lood agapicus lood ze.
ruwbladeren lood Coloquint lood
Olie van svingerhoed Hellabor nigri
en dat samen met honig gemengden
daarop jullen gemaakt zoo groot
als kwendereijeren en allenmaal
teffens ingegeven met bieren al het
jaar. met een puzgeerd van het
vorenstaande gebruikt dan twee
onze. Olie en een onse. Coloquint tot
jullen gemaakt en een halfe pint
Lynraad. olie om doot te soelen probatum.

Remedie voor een paard dat
licht verdraaid heeft

97
Twee stuivers Laurier
Twee stuivers Toppelie

23
Drie Stuivers Olie van Tiggelen
Een Stuiver Speckolief

Dit te samen onder den gerraengd.
en om den anderen dag daar mede
gesmeerd. en wel ingeureven ~~en bij~~
~~geval~~ ~~daar door eenige~~ der den dag
dat niet gesmeerd wordt het.
selves weder ingeureven en by geval
daar door eenige scheurd tujkeerd
meerd. gezien als dan met boten en
klein bier, of wel water en spaars.
sche reep. gewasfen.

Olie voor alle versche wonden der
paarden

Drie onzen tarpentijn Olie

Drie onzen Speckolie

1/2 ons. Peelij Olie

Drie onzen Subtelse bus Olie

Een stuiver. Alykants wortel

Dit alles in een flesch gedaan en
dan 24 uren laten trekken bij het

vuur is goed voor alle bliffen.
geforceerd geslagen. ook wanneer
het

het paard in de oogen was ge-
slagen. 200 stryktmen dan het
oog met een veertje in de olie gedoopt
Drie maal met iedere ryd het veertje
in den olie gedoopt. Wanneer men deze
voorschreven Olie gebruikt moet men
de 2 of 3 dagen eerste) alle dag mede
Smeren en dan om den anderen dag

99 Voor de hooreneder Paarden die klevens
Nemf een pennemes snijdt als dan
den Hoorn aan meers kantens weg
dan moet men schrappen tot dat men
ziet leven om de vuiligheid weg te
krijgen maar het moet niet bloeden.
dan moet men een schoot Polfer en
in de bron de gedaan en dus met een
gloeiend Eijer branden stookhet.
Zelve tot twee maal gedaan, dan
neemt men voor. Drie stuvers hard vet
geel was koolij foely van elcs des
dikte van een quive Eij laat dat

Samen smelten in een aardepot
 neemt dan een vrekante linnen
 lap en dat in het pannetje gedopt
 en in de vronde gelegd sulks
 moet men doen alle 24 uren eens
 tot 3 a 4 malen. toe wanneer men
 den doek daar af doet en dan
 met deze volgende zalftmeeren
 alle wiken 3 maal in den hoorn
 en in het gat van den geklooven
 hoorn neemt een

- 1/8 Klokke spijs
- 1/8 harde vet
- 1/8 Setaque zensel
- 1/8 Best gele was
- 1/8 varkensreusel.

Dit Samen gesmotten en als dan
 op koud water gegoten en vervolgens
 in een aardepot gedaan en daar
 mede gesmeerd 2 a 3 maal in een
 week zoals hier voor. kan het
 paard alles gebruiken

100

Streke vallen voor vatten galles
weeke spatten der Paarden

1/2 Loosd aurypigmentij

1/2 Loosd. Cantarides

1/2 Loosd. Euphorbium

2 Loosd. Laurierolie

Dat Samen in een koperen bus
wel bevaard hier van een opening
met den vinger daar op gedaan en
met den duim wat bechtjes inge-
breven den 7 dag weert tot 3 a 4 maal
toemen moet. den kostt daar op
laten tot dat zij er van zelf afvalt.

101 Voor den Droes en buikpijn der Paarden.

Ein goed bierglas beste. Hier van
lijp een half gelaasje genever er
in der. door den hals in gegoten
tranneer het paard aan 2 scheeten
komt. moet men de natuur laten

geworden zoo een paard jaagt met ²⁹
het lijf op dadlijck kruk is moets
met twee glaasjes boom olie geven
indien het paard niets meek ge-
bruikt zoo moet men twee berse
eijeren wat in haar schaal klun-
teren en dan het ingeven met Scha-
en al met de tong in de mond te houden

102

Voor den Kolder

Zou drie stuivers korpen olie de
helpt daar van in ieder oog gegoten
en als dan de oren vast gehouden tot
dat se beginnen te schyn den aldus
vergaat de kolder en komt met
ligt weer terug.

103

Voor een paard dat den droes niet
kan houden schieden of verstopt is
Nemt wat van den besten brande-
druys wat olie van Rijn een orenig
getrokken safferaan door de neus
ingaten ingegeven alleste Samen.

104 Voor het haare te doen groeijen
van de maan en staart

$\frac{1}{2}$ pint beste lijnolie, 1 theeuwel.
het. Harf. uit een ham been samen
gekookt tot een pap daarmede.
Aronds en smogins op het staart.
beer gesmeerd en maane daarop alle
24 uren met warm water uitgevassen

105 Tegen balg of buikpijn der paarden

Neemt een half bierglas met Genever
en een half met lampolie en der een ge-
meigd en ingegeven.

106 Tegen buikpijn der Paarden.

Neemt zout en zeep in de klink gedaan
en 200 het paard tot stallen krijg de buik
zal laseeren.

107 Als een paard in de voet verstuikt is

Neemt water arijn zout dik onder
een gemengd hie in een doek gestopt

30

en zo aan het verstukte been ge-
slagen het moete wat worden ge-
houden is bij onder vinding goed
gevoonden.

108 Als een paard vernageld is

Smelt in een lepel van dese balsum

Olyf olie

Geel was

Spyk olie

Senetraansche larpentijns

Was roore grates

En peter olie

En heeg een pleister op van was Olyf
olie Senise Comp bertijs gemengd.

109 Voor schurff der Paarden

Neemt tabakpetteelen in water ge-
dreekt en daar mede gewassen.

110 Als een paard verhid is

Demelen gekookt en lauw laten drinken.

111 Tegen het drukken der paarden stoelen
of slaan.

Neemt ongepuind gras $\frac{1}{4}$ lb. & blyf
die spint drooge sennese $\frac{1}{2}$ lb. com
per soure. syn gestampt kooft dit
tot een zalf en bestryft het ge-
quiste deel daar mede

112 Voor een koe die buelt.

En altoos stierig blyf men verand.
er ook die dol stierig worden nog
thans zoo veel gubiker als anderen
Neemt $\frac{1}{4}$ lb. groenten hagel die
met een bus of langer hoorn tot
in het kalff met waden gebragt.

113 Voor een wind in de Uijer of melkader

Neemt $\frac{1}{2}$ lood. gemalen ~~saat~~
Lorste peper dat met $\frac{1}{8}$ van een
kan gelever en gegeven da rop twee
~~uren~~ uren laten staan zonder we-
den maakt de genever een svering
warm.

114

31

Voor bloedspijzen der koeijen of Paarden

Neemt 60 drippels Zwavel zuur
op een halve flesch regenwater
maar voor een paard moet men
het water koken met lynsaad.
crebaturum.

115

Voor den Dauw worm.

Neemt Genever zo veel arjyn
een lepel teer 1 halve lepel
Lampolie kleine halve lepel
Zwavel kleine halve lepel peper
zoodat met dit alles een halve
flesch vol hebt. 2 of 3 maal daags
gestmeed is zeer goed.

Voor de Steengallen der Paarden!

Neemt. Coudglid
alwë
Sinebuur

1 Drachme. Zwavelleever —
1 Onse Ammoniaek. —
elke op een halve flesch water. . . .
Om het meer ingeven. — — —
dit is goed voor. Outworden der koeijen —

Voor halfrichte of Haersiette

is Hoe 2 1/2 Onse

alsenknoppen 5 Dragma
Slangewortel 4 Schrupels
Kornijn 5 Cent

2 lepels teer

1 grote theekop olie

Zacht door elk ander op kooktop
en elke een flesch water, dat er een
flesch overslift geeft een halve
flesch in. Met het de andere helft

ten.

Paardemusters boek.
toehorende

aan
den Heer.

J. G. B. Kimmel.

geschreven door:

Johannes Kimmel, J. G. B. van.

te
Dirkstrand

22 December 1867.

des avonds
ten halfe negen ure.

- 1 Een deſtege weder van droevkwest voor
de uyver enſteegge den aders te maken
en voor veel des handes rechtens
- 2 De gaste is
- 3 Druſ poeders om ier goeden adem te maken
- 4 Veen poeders
- 5 Lijf poeders neemt
- 6 van de uyver
- 7 Pleuris
- 8 Genez ingen neemt
- 9 Anders
- 10 Voor den Drues
- 11 Gering
- 12 Wonen in de maag
- 13 Verwangenheit der Phard
- 14 Colyk of Blikpijn
- 15 Stille ziekte der Pharden
- 16 Accidenten der ogen
- 17 Weg van de oog en
- 18 In oog en " "
- 19 Getrudste ogen
- 20 Remedie van de oog en
- 21 Von Schille en l'beckens
- 22 Von accidenten von allerley oogen gestroffen
- 23 Von gewellen op argrooten ^{braken} vragheid
- 24 Nog een gewellen die door slaan of stoten gekom

- 25. Nog een uitnemmend stouset dat zeer goed is voor menschen en beesten
- 26. Nog is ook goed voor beesten en paarden.
- 27. Om een gewel dat zweren wil te doers en te
- 28. Gewellen op de schacht en rug.
- 29. Voor geswollen beenen op andere leden.
- 30. Nog voor gewellen verstuikte voeten en knieën
- 31. Van grote prikkelende gewellen en om die te verdoeren en verzaachten
- 32. Om wonden te geneeren.
- 33. Voor wonden aan menschen en beesten
- 34. Om 2 muurwater te stoppen.
- 35. Om water te maken van een wond raast te doen geneeren
- 36. Nog voor verscheide ziekten vngemakten voor paarden en beesten
- 37. Anders.
- 38. Voor vuleys en kalvesen
- 39. Nog voor den afgang van paarden.
- 40. Anders.
- 41. Van beesten die naar verreyt verdaard verslukt of seer gedaan hebben.
- 42. *U. J. H. H.*
- 43. Voor Paarden die naar water niet kunnen *houden*
- 44. Van een paard dat zijn water niet bij zich kan houden magt altyt aan pist of van de dood op te lossen moeten volgen.
- 45. Als paarden tot koujen gewellen duy by de oogen krygen
- 46. Van de hokvoeten der paarden